

Metodika uplatňování principu DNSH na národní úrovni v České republice

DLV 4 -

Závěrečná zpráva o doporučeních pro
revizi a doplnění stávajících pokynů k
uplatňování zásady DNSH

Podrobnosti o smlouvě

REFORM/SC2022/112 - Metodika pro uplatňování principu DNSH na národní úrovni v České republice

Autoři

Julian Toth - ISFC

Karel Voldřich - ISFC

Představil

Trinomics B.V.

Westersingel 34

3014 GS Rotterdam

Nizozemsko

Kontaktní osoba

Julian Toth (vedoucí úkolu)

E: julian.toth@isfc.org

Peter Janoska (projektový manažer)

E: peter.janoska@trinomics.eu

Pavla Cihlarova (koordinátorka projektu)

E: pavla.cihlarova@trinomics.eu

Datum

Rotterdam, 24. července 2023

Rotterdam, 24. července 2023

Klient: DG REFORM

Metodika uplatňování principu DNSH na národní úrovni v České republice

Ve spolupráci s:

Tento projekt je realizován za finanční podpory Evropské unie prostřednictvím nástroje technické podpory a ve spolupráci s Generálním ředitelstvím Evropské komise pro podporu strukturálních reforem.

Za obsah tohoto výstupu nese výhradní odpovědnost autor (autoři). Názory v něm vyjádřené nelze v žádném případě považovat za oficiální stanovisko Evropské unie.

OBSAH

1	Úvod.....	6
1.1	Cíl dodávky 4.....	6
1.2	Přehled klíčových zjištění z ad hoc podpory a předchozích výstupů	6
1.2.1	Dodávka 1 - Úvodní zpráva.....	6
1.2.2	Dodávka 2 - Diagnostická zpráva.....	7
1.2.3	Dodávka 2 - Ad hoc podpora	7
1.2.4	Dodávka 3 - Webináře a získané zkušenosti	7
1.3	Metodika a přístup k výsledku 4	8
1.3.1	Typy investic	8
1.3.2	Kategorizace podle typů investic	9
2	Typologie a kategorizace investic.....	10
2.1	Typy investic	10
2.2	Kategorizace investic.....	11
2.3	Vzájemné vazby mezi kategoriemi a hodnocením DNSH v Česku	15
3	Doporučení týkající se vhodnosti pro daný účel	17
3.1	Základ pro doporučení týkající se struktury a přístupu k pokynům	17
3.2	Doporučené kroky hodnocení DNSH.....	18
3.2.1	Fáze hodnocení DNSH a klíčové parametry	18
3.3	Doporučení k obsahu a srozumitelnosti pokynů	20
4	Závěr a důsledky pro DLV 5	24
	Příloha A Seznam priorit a specifických cílů programů	25
	Příloha B Hlavní úvahy při posuzování DNSH	29
	Příloha C Příklad použití doporučeného přístupu	31

1 Úvod

1.1 Cíl dodávky 4

Cílem Dodávky 4 (DLV4) je sestavit soubor vhodných doporučení pro případné revize, změny nebo doplnění, která by doplnila stávající pokyny pro uplatňování zásady "Nevzniká významná škoda" (DNSH) v České republice - Rámcový návod pro uplatňování zásady DNSH a Climate Proofing pro fondy EU v České republice, který vypracovalo Ministerstvo životního prostředí (MŽP).

Podle žádosti o službu (RfS) by navrhovaná doporučení měla vycházet z kategorizace investic vypracované projektovým týmem. Investiční kategorie se budou skládat z typů investic a intervencí identifikovaných napříč všemi programy a fondy EU, které spadají do oblasti působnosti tohoto projektu TSI a jsou relevantní pro Česko, u nichž je požadováno sladění se zásadou DNSH.

Identifikace relevantních typů investic¹ a intervencí, a to jak stávajících (otevřené výzvy), tak aktuálně připravovaných, a následné vytvoření kategorizace, poskytuje přehled o hlavních prioritách, financovaných sektorech a oblastech a typech aktivit, na které budou v programovém období 2021-2027 alokovány finanční prostředky z fondů EU.

DLV4 a její zjištění představují prozatímní krok, který bude sloužit jako podklad pro návrh a vypracování ucelených pokynů pro uplatňování zásady DNSH v rámci DLV5.

1.2 Přehled klíčových zjištění z podpory ad hoc a předchozích výstupů

Účelem této zprávy je také nastínit náš přístup k DLV5 v rámci projektu TSI DNSH CZ.

První tři výstupy byly zaměřeny na analýzu a diagnostiku současného stavu (tj. status quo) aplikace principu DNSH a hodnocení CP v ČR a na praxi a příklady aplikace principu DNSH v dalších srovnatelných zemích EU. To umožnilo projektovému týmu lépe porozumět praxi a procesům uplatňovaným při aplikaci těchto konceptů napříč různými subjekty spravujícími veřejné investice do opatření a projektů financovaných z fondů EU. Současně odhalila klíčové výzvy, priority, potřeby a očekávání, které je třeba vzít v úvahu, řešit a zapracovat do návrhu metodického pokynu vypracovaného v rámci DLV5.

V následujícím oddíle jsou zdůrazněny některé klíčové poznatky, které je třeba vzít v úvahu pro DLV4, respektive DLV5.

1.2.1 Dodávka 1 - Úvodní zpráva

- Subjekty, které řídí veřejné investice (v programech i v Národním plánu obnovy), přistupují k uplatňování DNSH a hodnocení KP různou formou a je zřejmý nedostatek konzistence a soudržnosti napříč programy a složkami.
- Znalosti a zkušenosti s aplikací těchto konceptů jsou omezené a současné chápání těchto témat se u jednotlivých subjektů spravujících veřejné investice liší.
- Vzhledem k časovému horizontu finančního období 2021-2027 byl již nastaven proces hodnocení DNSH pro všechny programy a NRP (RRF) a jednou z naléhavých priorit je ověřit, zda jsou zvolené přístupy dostatečné a v souladu s nařízením EU.

¹ Investice se vztahují k ekonomickému pojmu "kapitálové výdaje", tj. výdaje na pořízení dlouhodobého majetku.

- Ministerstvo životního prostředí (MŽP) nedávno (koncem roku 2022) vypracovalo rámcové pokyny pro aplikaci DNSH a posuzování CP, které budou zohledněny při návrhu a vývoji metodických pokynů v rámci tohoto projektu TSI.

1.2.2 Dodávka 2 - Diagnostická zpráva

- V rámci DLV2 byly zjištěny některé hlavní nedostatky ve stávajících poradenských dokumentech na národní úrovni (tj. jak vypracovaných Ministerstvem obchodu a průmyslu (MPO), tak MŽP), které upozornily na potenciální oblasti pro zlepšení nebo revizi s cílem zvýšit použitelnost a obsah dokumentů.
- Analýza v DLV2 dále poskytla projektovému týmu hlubší porozumění současnému stavu, přístupům a dokumentům (formulářům) používaným napříč fondy a programy.
- Konzultace a zjištění v rámci DLV2 odhalily očekávání externích zúčastněných stran, která se týkala především důležitosti soudržnosti, jasnosti a jednoduchosti pokynů a potřeby vypracovat pokyn určený konkrétně pro předkladatele projektů.
- Je třeba analyzovat a zlepšit soulad českých vnitrostátních právních předpisů s požadavky podle zásady DNSH / nařízení EU, aby bylo možné účinně využívat stávající legislativní procesy a generované údaje, které mohou pomoci zajistit soulad.

1.2.3 Dodávka 2 - Podpora ad hoc

- Zjevně převažovaly dotazy/žádosti zaměřené na problémy s hodnocením PK a správným výkladem nařízení EU.
- Velký zájem se soustředil na ověření již zavedeného přístupu k DNSH a CP napříč programy, aby se zajistilo, že stávající přístup je dostatečný.
- Projektový tým zaznamenal případy nepochopení a/nebo nepochopení některých klíčových aspektů nařízení na úrovni EU a jejich dopadů na aplikaci předběžného hodnocení DNSH.
- Silné zaměření žádostí a dotazů na možné zjednodušení procesu pro DNSH i CP - zejména u výzev/oblastí, kde se očekává vysoký počet malých projektů.
- Byly zaznamenány zjevné problémy, zejména pokud jde o provádění hodnocení KP pro přizpůsobení se klimatu, zejména kvůli vysoké složitosti metodiky a nedostatku relevantních údajů.

1.2.4 Výsledek 3 - Webináře a získané zkušenosti

V rámci tří webových seminářů, které se konaly v rámci cíle 3, byly jako klíčové pro zohlednění v cíli 4 identifikovány následující aspekty:

- Obsah a proces hodnocení DNSH by měl být v průběhu času flexibilní, aby odrážel zkušenosti získané v průběhu let a změny cílů a environmentálních rizik.
- Existuje silná potřeba vyjasnit prahové hodnoty na úrovni EU, což by mělo být zohledněno v pokynech vypracovaných v rámci DVL5.
- Vypracované pokyny musí být jednoduché, snadno použitelné a dodržované. Dokument by měl být jasný, syntetický a pragmatický, zejména pokud jeho publikum tvoří navrhovatelé, např. tím, že nabízí kontrolní seznamy a ukládá stejná kritéria pro všechny finanční nástroje.
- Dokument s pokyny by měl obsahovat další zdroje, jako jsou šablony, případové studie atd.
- Pokyny by měly zvážit možnost vypracovat (další) kritéria DNSH specifická pro výzvy nebo projekty, aby bylo možné přizpůsobit obecná hodnocení DNSH konkrétním podmínkám.

- Je třeba nalézt rovnováhu mezi omezenou administrativní zátěží a příliš zjednodušenými posouzeními DNSH a zároveň zajistit dostatečnou environmentální integritu.
- Klíčové je zohlednit počet a rozdíly mezi zúčastněnými orgány a zúčastněnými stranami (jak orgány řídicí veřejné investice, tak předkladatelé projektů), a to nejen při tvorbě pokynů, ale také pokud jde o budoucí budování kapacit a školení.

1.3 Metodika a přístup k výsledku 4

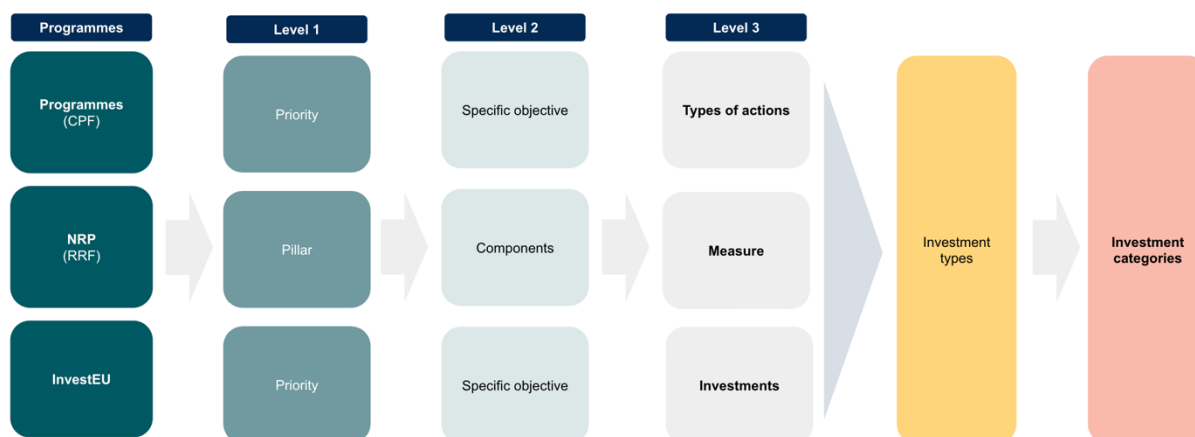
V této části jsou popsány hlavní kroky našeho přístupu při identifikaci typu investice a sestavování kategorizace investic podle DLV4.

1.3.1 Typy investic

Projektový tým postupoval podle níže uvedených kroků, aby určil typy investic na úrovni programů v rámci fondů a programů EU, u nichž je vyžadováno sladění se zásadou DNSH a/nebo posouzení KP.

- **Krok 1** - Tým provedl hloubkový přezkum příslušné dokumentace a zdrojů v rámci všech programů, NRP (RRF) a InvestEU, aby nejprve identifikoval zaměření a investiční oblasti pro každý fond v působnosti. Prověřovaná dokumentace a zdroje zahrnují hlavní programové dokumenty, které nastiňují financované oblasti a cíle, harmonogramy a časové rozvrhy financování, webové stránky programů s informacemi o plánovaném přidělování finančních prostředků a také informace a dokumentaci k již otevřeným výzvám.
- **Krok 2** - Jakmile byla shromážděna veškerá dokumentace a informace, sestavil projektový tým komplexní tabulku s informacemi na několika úrovních každého programu/fondu, jak je uvedeno na schématu (obrázek 1) níže. Aby bylo zajištěno, že byly zachyceny všechny plánované investice, zahrnoval přezkum stejnou (nebo co nejbližší) hloubku úrovní v každém programu/fondu (CPF, NRP, InvestEU), a to až po úroveň, na které je nutné provést posouzení DNSH. Tyto úrovně zahrnovaly priority/pilíře - hlavní oblasti zaměření (např. *snížení emisí skleníkových plynů, digitalizace atd.*), Specifické cíle/složky - specifické cíle pro každou financovanou oblast (např. zvyšování digitální konektivity; zvyšování energetické účinnosti a snížení emisí skleníkových plynů) a úroveň Typy akcí/opatření - konkrétní akce a/nebo zlepšení financované z investic (např. budování nových sítí a modernizace stávající sít'ové infrastruktury pro přístup k internetu se specifickými parametry, Snížení energetické náročnosti budov ve vlastnictví státních institucí).

Obrázek 1 - Proces shromažďování a přezkoumávání informací pro určení typů a kategorií investic

- **Krok 3** - Tým poté pokračoval v identifikaci typu investice na úrovni typu akce/opatření tím, že našel překryvy v činnostech, zlepšeních a hmotných i nehmotných intervencích/aktivitách financovaných napříč všemi programy a fondy. Tímto krokem byly vytvořeny skupiny (typy), které představují konkrétní typ investice. Kromě toho tým při nejlepší snaze zvažil také aspekty, jako je předvídatelná složitost posouzení DNSH (např. technická kritéria výběru), cílená témata a dotčená odvětví a potenciální zahrnutí prvků infrastruktury².
- **Krok 4** - Po určení seznamu investičních činností a typů byla tabulka a shromážděné informace z předchozího kroku přezkoumány a porovnány (pokud to bylo možné) s odvětvími a hospodářskými činnostmi uvedenými v nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139), aby se zajistila konzistentnost terminologie použité v analýze.

1.3.2 Kategorizace podle typů investic

Jak bylo popsáno v předchozích oddílech, kategorizace investic byla vytvořena na základě společných charakteristik a nejvýraznějších rysů identifikovaných typů investic. Tyto charakteristiky zahrnují odvětvové a tematické aspekty, vnímané důsledky pro uplatňování zásady DNSH a potenciální požadavek na posouzení KP. Pro vytvoření kategorií byly typy sloučeny do zastřešujících skupin vysoké úrovně (tj. kategorií investic). Kategorie byly navrženy tak, aby každý typ investice spadal alespoň do jedné (nebo více) kategorií.

² Definice infrastruktury podle [Technických pokynů pro přizpůsobení infrastruktury změně klimatu v období 2021-2027](#), s. 9.

2 Typologie a kategorizace investic

Následující oddíly poskytují přehled klíčových zjištění, která vyplynula z identifikace typů investic/intervencí a z vytvoření kategorizace investic. Kromě toho tento oddíl zkoumá hlavní důsledky identifikovaných typů investic v programech a fondech v České republice na uplatňování DNSH a hodnocení KP.

2.1 Typy investic

Celkem bylo identifikováno 44 typů investic v rámci priorit a specifických cílů programů a fondů, které jsou v oblasti působnosti. Z těchto typů investic bylo vytvořeno 16 investičních kategorií.

Vzhledem k tomu, že identifikované typy investic se skládají z různých akcí na úrovni specifických cílů složek, některé z nich zahrnují činnosti a intervence, které spadají do více různých investičních kategorií nebo do jejich kombinace. Například pokud je investice zaměřena na novou inovativní technologii výroby energie z obnovitelných zdrojů (např. program TAC), byla zařazena do tří samostatných kategorií: Energetika / Inovace / Technologie.

Úplný seznam typů investic a přiřazených kategorií pro každý z nich je uveden v tabulce níže.

Tabulka 1 Úplný seznam typů investic a jim přiřazených kategorií

Typy investic	Kategorie přiřazení
Administrativní kapacita a technická pomoc	Administrativní, procesní a projektová kapacita
Právní reformy / poradenství / odborné znalosti	Administrativní, procesní a projektová kapacita
Příprava projektu a dokumentace / podpora projektu	Administrativní, procesní a projektová kapacita
Zlepšení obchodních / administrativních procesů	Administrativní, procesní a projektová kapacita
Řízení cestovního ruchu	Kultura a cestovní ruch
Zachování kulturního dědictví	Infrastruktura / Kultura a cestovní ruch
Revitalizace krajiny (např. brownfields)	Infrastruktura / Krajina
Zlepšení stavu biotopů a volně žijících živočichů	Infrastruktura / Ochrana přírody
Ochrana biologické rozmanitosti	Infrastruktura / Ochrana přírody
Výstavba a rozvoj zelené infrastruktury (např. městské lesy, sběr vody).	Infrastruktura / Ochrana přírody
Výstavba a rozvoj nízkouhlíkové dopravní infrastruktury (např. železnice, elektromobily, multimodální doprava).	Infrastruktura / doprava
Výstavba a rozvoj ostatní dopravní infrastruktury	Infrastruktura / doprava
Výstavba a rozvoj IT a telekomunikační infrastruktury	Infrastruktura / technologie
Digitalizace a informační systémy (mimo infrastrukturu)	Technologie
Další nové technologie a vybavení	Technologie
Výstavba a rozvoj dalších veřejných služeb a soukromé infrastruktury	Infrastruktura / Infrastruktura
Vzdělávání (investiční výdaje)	Infrastruktura / Vzdelávání
Vzdělávání (náklady)	Vzdelávání
Školení a budování kapacit	Vzdelávání / Sociální a zdravotní podpora
Zlepšení zaměstnatelnosti	Sociální a zdravotní podpora
Zlepšení pracovních podmínek	Sociální a zdravotní podpora
Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce	Sociální a zdravotní podpora
Zlepšení socioekonomických podmínek	Sociální a zdravotní podpora
Ostatní sociální a zdravotní podpora (náklady)	Sociální a zdravotní podpora
Ostatní sociální a zdravotní podpora (investice)	Infrastruktura / Sociální a zdravotní podpora

Výroba energie (OZE a nízkouhlíkové zdroje)	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Výroba energie (plynná fosilní paliva)	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Výroba energie (ostatní)	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Přenos a distribuce energie	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Skladování a transformace energie	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Výroba bioplynu a biopaliv	Infrastruktura / Energetika / Technologie
Energetická účinnost	Infrastruktura / Energie / Budovy / Technologie
Výstavba nových budov	Infrastruktura / budovy
Renovace stávajících budov	Infrastruktura / budovy
Čištění a správa vody/odpadních vod	Infrastruktura / Vodní hospodářství a nakládání s odpady
Zpracování a nakládání s odpady	Infrastruktura / Vodní hospodářství a nakládání s odpady
Výzkum a vývoj (investice)	Infrastruktura / výzkum a vývoj / technologie
Výzkum a vývoj (náklady)	VÝZKUM A VÝVOJ
Inovace služeb a produktů	Inovace
Inovační kapacita	Inovace
Nákup vozidel	Infrastruktura / Doprava / Akvizice majetku
Akvizice pozemků	Akvizice aktiv
Pořízení majetku (kromě pozemků a vozidel)	Akvizice aktiv
Finanční nástroje nebo produkty (např. malé a střední podniky, začínající podniky)	Finanční nástroje

2.2 Kategorizace investic

Níže jsou analyzovány kategorie investic vytvořené na základě zjištěných typů investic (v abecedním pořadí):

1. Administrativní, procesní a projektová kapacita

Tato kategorie investic se skládá z kombinace typů investic, které zahrnují nehmotné intervence bez prvků infrastruktury a jsou zaměřeny na administrativní typy činností, zlepšení procesů, přípravu projektů v soukromém sektoru a získání odborného a/nebo právního poradenství. Tato kategorie zahrnuje také akce v rámci rozpočtu technické pomoci v programu JAC, IROP a Doprava, které jsou konkrétně zaměřeny na zajištění kvalitního řízení a úspěšné implementace těchto programů, například zlepšením administrativní kapacity příslušného řídicího orgánu, řízení programu nebo technické podpory a komunikace. Podobně, jako např. v programu Spravedlivý přechod v rámci specifického cíle Obnova území a opatření *Opětovné využití lokalit po těžbě hnědého uhlí a souvisejících průmyslových odvětví*, zahrnuje potenciální investice také podporu přípravy projektů a plánování.

2. Akvizice aktiv

Kategorie pořízení majetku znamená investice ve formě přímého nákupu nebo pořízení majetku, jako jsou vozidla, pozemky nebo jiné. Například akce/aktivita pořizující vozidla má v nařízení o aktu v přenesené pravomoci zahrnuta specifická kritéria DNSH, a představuje tak určitá omezení, jaký typ vozidel má a nelze pořídit. Konkrétně český NRP obsahuje několik opatření zaměřených na investiční podporu přímého nákupu vozidel (at' už na elektrický, nebo vodíkový pohon) pro soukromé firmy, obce a veřejné subjekty, resp. veřejnou dopravu v Praze.

3. Budovy

Kategorie investic do budov zahrnuje především typy investic zaměřené na výstavbu nových budov a/nebo rekonstrukci a modernizaci stávajících budov. Tyto typy akcí mají meziodvětvový charakter a jsou zahrnuty v různých programech a fondech v rámci působnosti. Vzhledem k obecné a průřezové povaze těchto činností budou neodmyslitelně spadat do několika navrhovaných investičních kategorií, jako je například energetika (pokud jde o investice do energetické účinnosti) nebo infrastruktura (protože budovy a nové objekty zahrnují také investice do infrastruktury). Podobně mohou projekty a akce v jiných investičních kategoriích zahrnovat stavební aspekty, jako jsou například investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů (např. výstavba nových elektráren). Například Program Životní prostředí investice do staveb v rámci svých specifických cílů Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou (např. Výstavba čistíren odpadních vod) nebo Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů (např. Výstavba a rekonstrukce obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy).

4. Kultura a cestovní ruch

Tato kategorie zahrnuje typy investic zaměřené na řízení cestovního ruchu a zachování kulturního dědictví. Některé typy akcí zařazených do této kategorie zahrnují výstavbu nebo rozvoj infrastruktury na podporu cestovního ruchu nebo umožnění lepšího přístupu ke kulturním památkám. Například v programu Just Transition v rámci specifického cíle zaměřeného na Obnovu území jsou některé investice zaměřeny na podporu kultury a zachování kulturního dědictví, budování veřejných prostranství, sportovní a multifunkční infrastruktury zaměřené na kulturu a rekreaci. Podobně v rámci programu IROP jsou některé investice zaměřeny na zlepšení kvality a vzdělávací infrastruktury a rozvoj kulturního dědictví.

5. Vzdělávání

Investiční kategorie Vzdělávání sdružuje tři typy investic. Jedná se o tyto investice:

- 1) akce/aktivity související se vzděláváním, které představují určité investice s fyzickým nebo hmotným (např. infrastruktura) prvkem nebo zásahem. Může se jednat například o modernizaci a vybavení učeben ve školách (např. program Just Transition) nebo rekonstrukci výukových prostor a laboratoří (např. program JAC);
- 2) akce/aktivity související se vzděláváním bez fyzického nebo hmotného prvku zaměřené na vytváření znalostí, sdílení znalostí a/nebo operace v odvětví vzdělávání (např. školy, univerzity atd.) Například spolupráce mezi školami a podpora sdílení zkušeností (např. program JAC) a
- 3) Školení a budování kapacit, které zahrnuje školení a budování kapacit pro zúčastněné strany mimo sektor vzdělávání, především školení zaměstnanců zaměřené na zlepšení zaměstnatelnosti, jako je například podpora vzdělávání s cílem posílit postavení osob na trhu práce (program Zaměstnanost) nebo školení a rekvalifikace v podnicích postižených transformací (program Spravedlivý přechod).

6. Energie

Investice a intervence spadající do kategorie investic do energetiky zahrnují nejvyšší počet typů investic. Aktivity identifikované napříč programy a fondy v působnosti byly rozděleny do následujících typů investic:

- 1) Energie vyrobená z nízkouhlíkových nebo obnovitelných zdrojů,
- 2) Energie vyrobená z plyných fosilních paliv,

- 3) Energie vyrobená z jiných zdrojů,
- 4) Přenos a distribuce energie
- 5) Skladování a transformace energie,
- 6) Výroba bioplynu a biopaliv a
- 7) energetická účinnost.

Bylo zjištěno, že většina investic a intervencí v oblasti energetiky zahrnuje také prvek infrastruktury a/nebo zavádění nových technologií, a proto tyto investice mohou rovněž spadat do kategorie investic do infrastruktury a/nebo technologií. Investice do činností nebo aktiv souvisejících s energetikou lze nalézt napříč specifickými cíli v různých programech a fondech, jako je například výstavba a modernizace malých vodních elektráren (program TAC), výstavba a rekonstrukce obnovitelných zdrojů energie pro veřejné budovy (program Životní prostředí) nebo zlepšení energetické náročnosti státních budov (NRP/RRF).

7. Finanční nástroje

Tato kategorie představuje typy investic, které zahrnují přímou podporu podniků prostřednictvím finančních nástrojů zaměřených na poskytování financování malým a středním podnikům a začínajícím podnikům (například v rámci programu TAC a InvestEU). Kategorie nezahrnuje investiční činnost jako takovou, ale vychází spíše z formátu a struktury investice. Investice do financování prostřednictvím finančních nástrojů lze nalézt v programu Just Transition, který nabízí úvěrový nástroj pro malé a střední podniky na investice do hmotného i nehmotného majetku, a v programu TAC zaměřeném na financování podniků za účelem zlepšení konkurenceschopnosti a přímé tvorby pracovních míst.

8. Infrastruktura

Kategorie investic do infrastruktury je nejpočetnější skupinou typů investic. Je to dáno tím, že většina investic a intervencí napříč programy a fondy zahrnuje určitý prvek infrastruktury, a proto může spadat do této kategorie. Například investice související s energetikou, zejména do výroby energie nebo energetické účinnosti, vyžadují výstavbu nebo modernizaci zařízení či objektů infrastruktury. Přesto je tato kategorie převážně specificky zaměřena na investice a intervence související s výstavbou a rozvojem infrastruktury, jako je zelená infrastruktura, dopravní infrastruktura, IT a telekomunikační infrastruktura, které jsou zahrnuty v programu Doprava, programu IROP a druhém pilíři NRP: fyzická infrastruktura a přechod na zelenou.

9. Inovace

Kategorie investic do inovací zahrnuje investice do inovací služeb a produktů a do zlepšení inovační kapacity. Přestože inovační intervence mohou být zahrnuty i do různých programů a fondů, byla vytvořena samostatná kategorie, protože v současné době existuje několik investic zaměřených na inovace, jejichž jádrem je inovace služeb a/nebo produktů nebo rozvoj inovačních kapacit. Jedná se například o investice do inovací ve vzdělávání v souvislosti s digitalizací nebo o podporu zavádění inovací do podnikatelské praxe (NRP) či rozvoj inovačních kapacit a jejich nasazení (program JAC). Kromě toho má program TAC širokou škálu podpor zaměřených na investice do inovací, jako jsou například inovace výrobků a procesů, modernizace průmyslu a aplikace pokročilých technologií.

10. Krajina

Tato kategorie investic zahrnuje investice a intervence do revitalizace krajiny, zejména revitalizace brownfields, scelování pozemků nebo opatření související s půdou pro lepší přizpůsobení se klimatu. Velká část příslušných investic je financována z NRP, konkrétně ze složky 2.8 Revitalizace brownfields v rámci pilíře Fyzická infrastruktura a přechod k zeleni, která poskytuje podporu revitalizaci specifických oblastí a aktivit zaměřených na zlepšení kvality půdy. Stejně jako ostatní typy investic mohou i investice do revitalizace krajiny spadat do více kategorií. Například regenerace brownfields pro podnikatelské využití může zahrnovat demolice stávajících objektů, výstavbu nové infrastruktury a aktivity zaměřené na energetickou účinnost. Program Životní prostředí se zaměřuje na opatření v krajinotvorných pracích pro přizpůsobení se klimatu, jako je například obnova stability svahů, stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit v rámci prevence rizik katastrof.

11. Ochrana přírody

Kategorie ochrany přírody zahrnuje typy investic zaměřené na zlepšení stavu přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a na ochranu biologické rozmanitosti. Tyto investice jsou jednou z hlavních priorit programu Životní prostředí, konkrétně zaměřeni na Přírodu a znečištění a posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a podporu stanovišť a druhů a péči o nejcennější části přírody a krajiny. Aktivity v oblasti ochrany přírody lze zahrnout i do jiných skupin a napříč typy investic, neboť určité prvky se týkají výstavby a rozvoje zelené infrastruktury nebo vodohospodářských řešení v zelených plochách.

12. VÝZKUM A VÝVOJ

Kategorie výzkumu a vývoje zahrnuje typy investic zaměřené na výzkumné a vývojové činnosti, které se dělí na investice a nákladové podskupiny. Intervence v podskupině investic zahrnují investice do hmotných prvků, jako jsou technologie nebo vybavení pořízené na podporu výzkumných činností. Na druhé straně nákladová podskupina zahrnuje investice do nehmotných intelektuálních aspektů výzkumu a vývoje, jako jsou odborné poradenství, zaměstnanci nebo činnosti spojené se sdílením znalostí. Výzkum zaměřený na vývoj produktů a digitalizaci je jednou ze složek NRP. Podobně program TAC zahrnuje investice do aktivit zaměřených na ověření aplikačního potenciálu nových výsledků VaV před jejich možným uplatněním v praxi a také do rozvoje průmyslového výzkumu. Program Životní prostředí navíc zahrnuje investice do výzkumu a průzkumu pro zkoumání znečištění a souvisejících rizik a program JAC podporuje spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a rozvoj společných výzkumných projektů.

13. Sociální a zdravotní podpora

Tato kategorie zahrnuje různé typy investic zaměřené na zlepšení socioekonomických podmínek, zaměstnanost a poskytování a modernizaci zdravotnických služeb. Tyto investice převažují v programu Zaměstnanost, který se specificky zaměřuje na sociální témata, jako je materiální pomoc lidem postiženým chudobou, sociální začleňování a rovnost a také sociální inovace. Kromě toho program zahrnuje četné investice a intervence do modernizace služeb zaměstnanosti a konkurenceschopnosti pracovních sil a do vzdělávání a kvalifikace pracovníků. Na druhé straně je do NRP zahrnuta podpora zdraví a modernizace zdravotní péče, konkrétně se zaměřením na zdraví obyvatelstva a odolnost zdravotního systému a posílení onkologické prevence a péče. Některé investice v této kategorii mohou zahrnovat i infrastrukturní prvky, například v rámci šestého pilíře v NRP, který zahrnuje investice do výstavby centra kardiologické a transplantční medicíny.

14. Technologie

Technologie jsou jednou z největších investičních kategorií. Podobně jako v případě infrastruktury je to dáno meziodvětvovou a mezioborovou povahou technologií, které jsou zahrnuty a zapojeny do různých typů investic, jako je výzkum a vývoj, vzdělávání, inovace, energetika nebo infrastruktura. Pokud jde o investice a intervence, které jsou zaměřeny výhradně na technologie, byly seskupeny dva typy investic: 1) digitalizace a informační systémy (neinfrastruktura) a 2) ostatní nové technologie a zařízení. Investice z první skupiny jsou zahrnuty do několika programů a fondů. Například program IROP se zaměřuje na digitalizaci, centralizaci a standardizaci vybraných služeb veřejné správy (např. eHealth) a NRP poskytuje investice zaměřené na poskytování digitálních služeb občanům a podnikům. Druhá skupina investuje do technologií a zařízení používaných ve výrobě a zpracovatelském průmyslu, například do technologií na výrobu druhotné suroviny a/nebo zvýšení recyklovatelnosti výrobků v rámci programu TAC nebo do investic do vysokokapacitních digitálních sítí v rámci NRP.

15. Doprava

Typy investic v kategorii investic do dopravy úzce souvisejí s kategorií infrastruktury. Tato skupina však zahrnuje pouze investice, které jsou určeny na výstavbu a rozvoj dopravní infrastruktury. Konkrétně typy investic v této kategorii zahrnují 1) výstavbu a rozvoj nízkouhlíkové dopravní infrastruktury (např. železnice, elektrická vozidla (EV), multimodální doprava) a 2) výstavbu a rozvoj ostatní dopravní infrastruktury. Program Doprava a program IROP se zaměřují na investice v první kategorii zejména v rámci hlavních priorit Evropská, národní a regionální mobilita a udržitelná městská mobilita. Investice v tomto programu jsou konkrétně zaměřeny na rozvoj bezpečné, udržitelné a intermodální dopravní sítě a nízkouhlíkové, např. železniční dopravy. Podobně NRP poskytuje investice do udržitelné dopravy a čisté městské mobility, například do budování infrastruktury pro veřejnou dopravu v Praze. Druhou skupinu představuje infrastruktura pro silniční dopravu, rovněž zařazená do programu IROP, zaměřená na investice do výstavby a modernizace silnic II. třídy, zlepšující dostupnost TEN-T.

16. Hospodaření s vodou a odpady

Tato kategorie zahrnuje investice zaměřené na čištění a úpravu vody a odpadních vod a na zpracování a nakládání s odpady. Oba typy investic mohou zahrnovat prvek infrastruktury, a proto budou spadat do jedné nebo více kategorií. Určité aspekty vodního a odpadového hospodářství jsou zahrnuty ve většině programů a fondů, konkrétně v aktivitách a intervencích zaměřených na oběhové hospodářství a efektivní nakládání se zdroji. Například investice v programu TAC se zaměřují mimo jiné na podporu udržitelného hospodaření s vodou v rámci přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje. Podobně program Životní prostředí poskytuje investice do modernizace vodovodů a kanalizací a pilíř NRP Fyzická infrastruktura a zelený přechod zahrnuje složku zaměřenou na oběhové hospodářství, recyklaci a úspory vody používané v průmyslu.

2.3 Vzájemné vazby mezi kategoriemi a hodnocením DNSH v Česku

Následující oddíl poskytuje přehled vzájemných vazeb a překryvů mezi identifikovanými typy investic, kategoriemi investic a hodnocením DNSH v České republice.

Kroky hodnocení a kategorie investic

Zatímco v rámci NRP existuje řada investic, které se přímo zaměřují na fyzickou infrastrukturu a ekologický přechod, pět ze šesti hlavních pilířů se zaměřuje na převážně nehmotné, na know-how založené nebo administrativní kategorie investic (např. zaměstnanost, administrativní a projektové kapacity, sociální podpora a zdravotní péče), u nichž může postačovat zjednodušené posouzení DNSH. Pro srovnání, z osmi fondů politiky soudržnosti, které jsou v působnosti, jich šest zahrnuje investice specificky zaměřené na výstavbu a/nebo modernizaci budov a infrastruktury. Zbývající dva, jako je program Zaměstnanost a program JAC, mohou ještě zahrnovat intervence s menším prvkem infrastruktury a výstavby.

Vzhledem k počtu, zaměření a rozsahu fondů politiky soudržnosti v České republice jsou tyto fondy zastoupeny ve všech zjištěných investičních kategoriích, přičemž jejich intervence na úrovni typu opatření často spadají do více kategorií. Zatímco u některých investičních kategorií by pro většinu investic mělo stačit zjednodušené posouzení DNSH (např. administrativní, procesní a projektová kapacita, vzdělávání, výzkum a vývoj), u většiny kategorií (např. energetika, budovy, infrastruktura, vodní a odpadové hospodářství, technologie) lze předpokládat větší dopad na životní prostředí, a proto bude nutné provést věcné posouzení DNSH. Vzhledem k převaze těchto investic a kombinaci investičních kategorií na úrovni typu akcí to zvyšuje složitost procesu posuzování DNSH pro orgány programu. Proto je pro zajištění dostatečného souladu se zásadou klíčový jasně strukturovaný postupný návod.

Na základě nařízení o fondu politiky soudržnosti se navíc povinné posouzení KP vztahuje na projekty s infrastrukturou bez ohledu na jejich velikost nebo náklady. Toto zjištění je v souladu s poznatky shromážděnými v rámci ad hoc podpory v DLV2, kde se většina žádostí o podporu zaměřovala na posouzení KP pro infrastrukturu. To odůvodňuje potřebu větší podpory a zdrojů, jakož i propracovanějších pokynů pro proces posuzování klimatické odolnosti v metodických pokynech vypracovaných v rámci DLV5.

Výjimky a investiční kategorie

Povaha některých nejvíce zastoupených kategorií napříč fondy a programy, které jsou v oblasti působnosti, se rovněž vyznačuje určitými výjimkami, omezeními a/nebo podmínkami, které je třeba zohlednit v procesu hodnocení DNSH (zejména ve fázi přípravy výzvy). Zejména, jak je rovněž uvedeno v příloze B, jsou povoleny investice do bydlení, pokud nesouvisí s podporou energetické účinnosti nebo využívání obnovitelných zdrojů energie (investiční kategorie: Budovy, Energie). Podobně jsou z oblasti působnosti vyloučeny investice do letištní infrastruktury (investiční kategorie: Infrastruktura) typu investice a odstraňování odpadů na skládkách (investiční kategorie: Zpracování a nakládání s odpady). Kromě toho podle odvětvových specifik v rámci Technických pokynů k CP, článek 3.2 (2021/C 373/01), projekty infrastruktury poháněné fosilními palivy nebo přepravující fosilní paliva, kde se vyžaduje zvláštní posouzení (kategorie investic: Infrastruktura, Pořízení majetku (nákup vozidel)).

3 Doporučení pro daný účel

Na základě výše uvedených zjištění a typů a kategorií investic uvedených v předchozích částech, jakož i poznatků získaných v rámci předchozích výstupů, sestavil projektový tým soubor doporučení vhodných pro daný účel. Tato doporučení se konkrétně zaměřují na přístup a strukturu metodických pokynů, které budou vypracovány jako součást DLV5 a/nebo mohou být zváženy pro případné propojení a revize stávajících pokynů na národní úrovni k uplatňování zásady DNSH a posuzování CP. Kromě toho se doporučení v příslušných případech vztahují ke konkrétním částem již existujících metodických dokumentů k DNSH v ČR, převážně se zaměřením na rámcový metodický pokyn pro uplatňování zásady DNSH a posuzování CP vypracovaný MŽP. Důvodem je skutečnost, že metodický pokyn pro uplatňování principu DNSH vypracovaný MPO obsahuje pouze pokyny pro RRF a nezahrnuje fondy politiky soudržnosti ani InvestEU. Soubor hlavních doporučení bude uveden v následujících oddílech.

Ty lze rozdělit do následujících kategorií:

1. Podklad pro doporučení týkající se struktury a přístupu k poradenství
2. Doporučení k obsahu a srozumitelnosti pokynů

V následujících oddílech jsou doporučení popsána podrobněji.

3.1 Podklad pro doporučení týkající se struktury a přístupu k poradenství

Projektový tým doporučuje dodržet a začlenit do metodického pokynu níže uvedený formát a přístup ke strukturování kroků pro uplatňování zásady DNSH.

Podrobnější zdůvodnění poskytnutých doporučení k použití tohoto přístupu je následující:

- **Zjištění z podpory ad hoc** - Na základě analýzy v DLV2 a konkrétních žádostech obdržených zejména v rámci podpory ad hoc konzultací se ukázalo, že hlavní problémy a výzvy týkající se investic nevyplývají z konkrétních typů investic a odvětvových kategorií investic, ale spíše z nepochopení a neúplného výkladu procesu a požadavků stanovených v pokynech a nařízeních na úrovni EU. Kromě toho, jak uvedly některé orgány programu, je to způsobeno také určitou mírou nejednoznačnosti a nejednotnosti při vysvětlování praktického uplatňování daných nařízení EU. Na základě tohoto zjištění projektový tým doporučuje buď vypracovat, nebo upravit stávající pokyny způsobem, který by řešil celé spektrum možných situací napříč různými programy a/nebo složkami, a přinesl tak uživateli co největší hodnotu.
- **Praktičnost** - doporučený přístup představuje možné varianty pro různé fáze aplikace DNSH a již nyní může vytvořit pevný základ pro strukturu a formát metodického pokynu (DLV5), který bude dále doplněn o vizuální prvky, jako jsou rozhodovací stromy a diagramy, aby byla zajištěna lepší použitelnost. Stejně tak bude tento přístup použit v pilotní fázi testování, která v současné době probíhá v rámci projektu TSI, a může tak být ověřen z hlediska použitelnosti a praktičnosti - předtím, než bude aplikován na vývoj metodického pokynu nebo použit jako základ pro revize, které doplní stávající pokyny, aby se zvýšila srozumitelnost a použitelnost stávajícího pokynu, který se v současné době používá.

- **Zahrnutí různých fází aplikace DNSH** - doporučený etapový přístup ke strukturování pokynů DNSH zahrnuje různé úvahy (tj. parametry), které mohou přímo ovlivnit požadavky a proces posuzování DNSH, a lze je proto dodržovat jako postup krok za krokem při posuzování různých typů investic a intervencí. To umožňuje efektivněji dosáhnout cílů DLV4, neboť vede ke konkrétní analýze toho, co je třeba k překonání specifických investičních problémů. Navrhujeme tedy zvážit, kdy (tj. ve které fázi) by se měly řešit specifické investiční výzvy.

3.2 Doporučené kroky hodnocení DNSH

Výše uvedená analýza typů a kategorií investic sice poskytuje ucelený přehled o hlavních oblastech a plánovaných investicích a intervencích ve finančním období 2021-2027, ale není to typ investice/intervence nebo kategorie investice, která explicitně stanovuje požadavky a postup pro posouzení DNSH. Jinými slovy, financovaná oblast, sektor a příslušné typy akcí sice mohou ovlivnit složitost posouzení a požadavky na DNSH, nepředstavují však společný jmenovatel, který by přímo měnil přístup k žádosti o DNSH nebo měnil kroky při posuzování. Naopak, přesný postup pro uplatnění principu DNSH bude záviset na kombinaci různých parametrů (např. zdroj finančních prostředků, dostupnost TSK atd.), které mají přímý dopad jak na kroky procesu posuzování, tak na požadavky DNSH. Z tohoto důvodu, aby byla zajištěna soudržnost a použitelnost metodických pokynů ve všech programech a fondech, doporučujeme používat přístup strukturovaný podle hlavních fází procesu hodnocení s jasným uvedením toho, jak konkrétní parametry v každé fázi ovlivňují hodnocení. Tento přístup je podrobněji vysvětlen níže.

3.2.1 Fáze hodnocení DNSH a klíčové parametry

V následujícím oddíle jsou popsány úvahy (parametry) zahrnuté do navrhovaného přístupu. Úvahy byly vybrány podle toho, zda a jak přímo ovlivňují použití DNSH, složitost posouzení, soubor požadavků a další metodiky, které je třeba v určitých případech zapojit (např. klimatická odolnost infrastruktury). Každá z pěti fází byla založena na nařízení na úrovni EU a/nebo technických pokynech a obsahuje stručné zdůvodnění, proč byla vybrána a jak ovlivňuje proces posuzování DNSH. Pokyny budou ve fázi programování řídit zaměření na investice bez potenciálních škod, zatímco ve fázi realizace by měly být zaměřeny také na návrh některých zmírňujících opatření. Podrobnější informace a popis jednotlivých etap a parametrů, které zahrnují, naleznete v příloze B.

1. Fond EU

Fond EU (tj. zdroj finančních prostředků pro programy a investice na národní úrovni) představuje první a nejzásadnější hledisko, které ovlivňuje všechny kroky v rámci hodnocení DNSH. V závislosti na tom, zda se jedná o prostředky z nástroje pro obnovu a odolnost (RRF), InvestEU nebo z fondů politiky soudržnosti (CPF), to bude mít přímý dopad na různé fáze žádosti o DNSH od předběžného posouzení až po fáze vyřazení z provozu, jakož i na požadavek a provázanost s dalšími environmentálními metodikami, jako je například prokázání vlivu na klima a udržitelnost. Kromě toho bude na základě dokumentů nařízení pro jednotlivé fondy zdroj financování diktovat odvětvová specifika a případné výjimky.

2. Odvětvová a národní specifika

Každý fond může zahrnovat specifická odvětví a/nebo činnosti, které jsou vyloučeny ze způsobilých investic (např. výroba fosilních paliv, spalovny odpadů) nebo zahrnují další podmínky, které musí být splněny, aby mohly být činnosti do programu zařazeny. Vyloučení a

omezení jsou uvedena v nařízení na úrovni EU souvisejícím s fondem nebo v technických pokynech, jejichž seznam je uveden v příloze B. Odvětvová specifika je třeba zvážit před následujícími fázemi žádosti o DNSH, aby byl zajištěn soulad s příslušným nařízením a/nebo správný výklad a zahrnutí dodatečných podmínek do programové dokumentace. Stejně tak je třeba v této fázi zvážit dodatečná vnitrostátní omezení, aby byl zajištěn soulad s vnitrostátními právními předpisy.

3. Úroveň hodnocení

Zdroj finančních prostředků, z nichž jsou programy na národní úrovni financovány, rovněž určuje úroveň, na níž by mělo být hodnocení DNSH prováděno. V závislosti na fondu se úroveň pro ex-ante posouzení bude lišit mezi úrovní opatření/investic (RRF), úrovní typů akcí definovaných v programu (CPF) nebo projektovou úrovní (InvestEU). Úroveň posouzení bude dále specifikovat činnosti, u nichž je třeba v rámci následujícího kroku identifikovat a dodržet požadavky DNSH.

4. Typ hodnocení

Na základě činností/investic identifikovaných na příslušných úrovních mohou být vyžadovány různé typy hodnocení. Tento krok slouží ke zvážení a potvrzení, zda bude stačit zjednodušené posouzení, nebo je zapotřebí podstatnější posouzení. V případě zjednodušeného posouzení lze poskytnout stručné zdůvodnění s ohledem na ty cíle ochrany životního prostředí, u nichž nelze předpokládat žádný nebo nevýznamný vliv. U činností a investic, které vyžadují věcné posouzení, by měla být použita technická screeningová kritéria pro DNSH - buď obecná, nebo specifická - pro provedení hloubkového posouzení a/nebo vypracování požadavků na DNSH.

5. Vzájemné vazby s odolností proti klimatickým změnám (CP) nebo odolností proti udržitelnosti (SP)

Zdroj finančních prostředků bude diktovat požadavek (tj. doporučený nebo povinný) na konkrétní environmentální metodiku (např. Climate Proofing nebo Sustainability Proofing), kterou je třeba dodržet a dokončit, pokud investice nebo projekt splňuje určité podmínky uvedené v technických pokynech na úrovni EU (např. očekávaná životnost infrastruktury v CP). Tento krok představuje zásadní úvahu, neboť uplatňování zásady DNSH a CP je oddělené a probíhá na různých úrovních (např. zásada DNSH v CPF na úrovni typů opatření, zatímco CP se uplatňuje zásadně na úrovni investic). Požadavek na další metodiku proto může celkové posouzení ještě více zkomplikovat.

V příloze C je uveden názorný příklad toho, jak by tento přístup ex ante fungoval v praxi pro vybraný typ investice, přičemž jsou sledovány jednotlivé kroky a zvažovány jednotlivé parametry ovlivňující posouzení. Zahrnuté kroky se převážně zaměřují na předběžné posouzení DNSH a nezahrnují kroky pro proces hodnocení, realizace a vyřazení z provozu, které budou podrobně rozpracovány v DLV5.

Odkaz na stávající pokyny

V předchozích částech zprávy byl uveden seznam klíčových fází a aspektů, které je třeba zohlednit a vyhodnotit při uplatňování zásady DNSH na fondy a programy. Pokyny, které budou vypracovány v rámci dalšího výstupu (DLV5), budou mít za cíl poskytnout jasné pokyny s klíčovými informacemi o tom, jak dostatečně dokončit každou z etap s ohledem na různé parametry a/nebo scénáře. Avšak namísto duplikování a znovuvytváření podrobného obsahu, který je již obsažen ve stávajících dokumentech s

pokyny k DNSH v České republice nebo v technických pokynech na úrovni EU, bude dokument vypracovaný v rámci DLV5 usilovat o to, aby v co největší míře přímo odkazoval na konkrétní části stávajících pokynů. Jinými slovy, dokument vytvořený v rámci DLV5 bude sloužit jako "kostra", která bude poskytovat metodické pokyny k postupu při posuzování DNSH (vč. vizuálních prvků a rozhodovacího diagramu pro orientaci uživatelů), nicméně bude přímo odkazovat na již zpracované oddíly ve stávajících pokynech pro obsah týkající se konkrétních pojmů a témat (např. seznam relevantních českých právních předpisů pro různé cíle ochrany životního prostředí, základní informace o legislativním rámci, technické pokyny k posouzení KP atd. Tento přístup umožní projektovému týmu využít konkrétní užitečné oddíly a zároveň se stále soustředit na zlepšení přehlednosti, použitelnosti a navigace pro jednotlivé kroky, potřeby a požadavky v celém procesu aplikace DNSH. Užitečnost a srozumitelnost různých částí stávajícího dokumentu s pokyny bude vycházet ze zpětné vazby od zúčastněných stran v rámci dalších konzultací v rámci DLV5.

Například kapitola 3 rámcových pokynů vypracovaných MŽP poskytuje přehled o přístupu k identifikaci požadavků DNSH pro fondy RRF i CPR, spolu s podrobnými kontextovými informacemi a hlavními úvahami o procesu posuzování DNSH na úrovni programu i složky. V této části jsou již také nastíněny jednotlivé kroky aplikace DNSH, nicméně vzhledem k absenci vizuálních prvků je obsah může zdát textově náročný, a tudíž obtížně sledovatelný. Spojení stávajícího obsahu s metodickou mapou jednotlivých kroků vypracovanou v rámci DLV5 by zlepšilo celkovou přehlednost procesu. Stejně tak dokument MŽP poskytuje podrobné a ucelené pokyny pro proces posuzování PK. Obsah týkající se KP vychází přímo z Technického pokynu k zajištění odolnosti infrastruktury vůči změně klimatu v období 2021-2027 (2021/C 373/01), který poskytuje pokyny krok za krokem pro klíčové fáze KP jak pro cíl zmírnění změny klimatu, tak pro cíl přizpůsobení se změně klimatu, spolu s vizuálními schémata, tabulkami a případně odkazy na příslušné zdroje (např. zdroje s údaji potřebnými pro analýzu citlivosti, expozice a zranitelnosti). Pokyny vypracované v rámci DLV5 by tedy přímo odkazovaly na podrobné pokyny v části CP v rámcových pokynech MŽP v etapě 5 (tj. vzájemné vazby s CP a SP).

3.3 Doporučení k obsahu a srozumitelnosti pokynů

Účelem metodického pokynu by mělo být poskytnout jasné informace o jednotlivých fázích a krocích uplatňování zásady DNSH, přičemž by se měl zaměřit především na fázi posuzování a hodnocení a poskytnout další rady k ostatním fázím procesu životního cyklu projektu. Aby byla zajištěna srozumitelnost a snadné používání poradenského dokumentu a aby byla uživateli poskytnuta podpora při orientaci v procesu, je třeba, aby strukturování oddílů v celém dokumentu dodržovalo předem stanovený formát a bylo v celém dokumentu konzistentní. Doporučujeme dodržovat níže uvedený přístup ke strukturování a propojení kapitol mezi stávajícím a nově vytvořeným dokumentem s pokyny (DLV5).

Základní a vysvětlující kontextové informace (např. otázky a odpovědi)

- Měla by být uvedena přehledná tabulka s přehledem všech relevantních nařízení EU, technických pokynů, dalších doplňujících pracovních dokumentů (např. vysvětlující poznámka Komise), spolu se stručným popisem obsahu, účelu a úlohy daného právního předpisu/dokumentu a přímým odkazem na českou online verzi na stránkách Evropské komise (nebo jiného relevantního zdroje). To zajistí, že uživatel bude mít k dispozici všechny relevantní zdroje pro zbývající část pokynů a bude mít jasnější představu o pozadí a legislativním kontextu pro aplikaci DNSH a dalších environmentálních metodik.

Oddíl 2.3 rámcových pokynů vypracovaných MŽP již poskytuje podrobné základní informace o jednotlivých právních předpisech relevantních pro princip DNSH a hodnocení PK, a proto by uživatelé byli odkázáni na tento oddíl pro další informace (v případě, že nejsou plně pokryty v pokynech DLV5).

- V první kapitole pokynů by měla být uvedena **tabulka s klíčovou terminologií**, aby se zmírnily nejasnosti způsobené zavedením řady nových pojmů. Tabulka by měla rovněž obsahovat všechny pojmy, které budou v celém dokumentu používány, a u každého pojmu uvést jeho stručný popis a definici, zejména pokud jde o terminologii související s DNSH nebo role subjektů/osob a typy dokumentů (tj. žadatel projektu, orgán programu příjemce projektu, formulář prohlášení atd.) Rámcový návod v současné době obsahuje stručný výčet terminologie na začátku dokumentu, nicméně pro uživatele by mohly být přínosné další informace (např. stručný popis) k danému pojmu.

Pokyny k procesu

Klíčové je zachovat konzistentnost formátu a struktury celého dokumentu, aby byl zajištěn logický tok a snadné sledování. V celém dokumentu by měla být použita jasná struktura poskytující informace pro každou fázi životního cyklu, ve stejném formátu a poskytující stejný styl vizuálních prvků. Oddíl 4 rámcových pokynů se řídí stanovenou strukturou, která se skládá z pozadí každého environmentálního cíle, způsobu zajištění souladu na vnitrostátní úrovni, požadavků DNSH, které nejsou zahrnuty ve vnitrostátních právních předpisech, a seznamu příslušných vnitrostátních právních předpisů. Oddíl již poskytuje relevantní obsah, nicméně by mohl být rozšířen o vizuální prvky nebo rozhodovací stromy/diagramy, které by nastínily kroky procesu a vzájemné vazby mezi jednotlivými fázemi. Tyto aspekty by místo toho byly zahrnuty v pokynech DLV5, které přímo odkazují na oddíl 4 rámcových pokynů, kde jsou uvedeny další informace o již zahrnutých informacích uvedených výše.

- Pro každý fond v působnosti (RRF, CPF, InvestEU) by měla být zahrnuta **vizuální mapa procesu** posuzování souladu s DNSH v průběhu projektového cyklu z pohledu financujícího orgánu i příjemce/předkladatele projektu. Tato mapa by měla poskytnout stručný přehled o úloze, odpovědnosti (např. požadované činnosti) a klíčových výstupech pro oba typy zúčastněných stran a naznačit vazby mezi nimi. Jednotlivé části této mapy (tj. jednotlivé fáze procesu podávání žádostí o DNSH) by pak byly podrobně rozpracovány v následujících kapitolách/oddílech metodického dokumentu. Schematické znázornění procesu podávání žádostí o DNSH není v současné době ve stávajících českých metodických dokumentech obsaženo. Doplnění mapy procesu do prvních kapitol dokumentu, byť ve zjednodušené podobě, může uživatelům zlepšit pochopení jednotlivých kroků posuzování, jejich účelu a postavení/pořadí v celém procesu.
- **Fáze životního cyklu projektu** (tj. návrh programu/výzev, hodnocení/posouzení DNSH, zadávací řízení, realizace atd.) - první část oddílu by měla obsahovat klíčové informace o dané fázi spolu s jasným vizuálním znázorněním rolí (tj. řízení) různých zúčastněných stran, vazeb mezi nimi a výstupů, které musí poskytnout a/nebo vytvořit. Klíčové informace by měly zahrnovat účel, cíle a pozici v časové ose. V případě potřeby může oddíl obsahovat také další informace o definicích a rolích jednotlivých zúčastněných stran (kromě výše uvedené terminologické tabulky) spolu s přehledem klíčových pojmů specifických pro danou etapu. Zaměření a podrobnost uvedených informací se může lišit podle cílového uživatele pokynů (tj. programového orgánu i předkladatelů projektů), doporučujeme však pro každou cílovou skupinu zahrnout role a odpovědnosti všech zúčastněných stran, aby uživatelé měli přístup k informacím o celém kontextu a průběhu procesu aplikace DNSH.

- **Konkrétní kroky popsané v každé fázi** (tj. potvrzení splnění předpokladů DNSH, určení typu posouzení DNSH požadovaného pro každý environmentální cíl, určení konkrétních požadavků DNSH) - Každá fáze žádosti o DNSH by měla být rozdělena na konkrétní kroky, které je třeba dodržet a dokončit, spolu s jasnými pokyny, jak je dostatečně dokončit. Jednotlivé kroky by měly být podrobně rozpracovány a měla by v nich být jasně uvedena úloha a odpovědnost jednotlivých zúčastněných stran. U každého kroku by měl být případně uveden diagram rozhodovacího stromu, který uživateli poskytne jasnou cestu přes otázky a odpovědi ANO/NE a provede ho celým procesem (např. podobný postup jako v doporučení 1, který uživatele provede různými parametry, jež ovlivní úroveň a typ posouzení DNSH). Stávající metodický dokument v současné době poskytuje procesní schémata a rozhodovací stromy pro posouzení CP, je však třeba je doplnit pro proces žádosti o DNSH. Tyto vizuální prvky by byly zahrnuty jako součást pokynů DLV5.

Obsah pokynů

- **Požadavky a kontrolní seznam.** Na konci každého oddílu by měl být uveden kontrolní seznam jako pomocná pomůcka, která nastíní činnosti a kontroly, které je třeba dostatečně splnit, aby bylo možné přejít k následujícímu kroku (např. u environmentálních cílů, pro které nestačí zjednodušené posouzení DNSH, je třeba od žadatelů vyžádat důkazy podporující věcné posouzení DNSH). Kromě toho by měly být zahrnuty vybrané tipy na řešení předvídatelných problémů - např. zjištění zjištěná v rámci DLV2 a ad hoc podpory lze využít při tvorbě metodického pokynu, aby bylo zajištěno zahrnutí reálných problémů.
- **Seznam důkazní dokumentace.** Pokyny by měly obsahovat instrukce k vypracování předběžného seznamu důkazní dokumentace potřebné k prokázání souladu s DNSH. Seznam by měl obsahovat dokumentaci, kterou budou muset žadatelé předložit, aby byli způsobilí pro financování v průběhu procesu podávání žádostí, spolu s informacemi o tom, kdy a jakou dokumentaci/důkazy je třeba předložit v průběhu celého životního cyklu projektu. Účelem takového seznamu je dvojí: 1) bude interně informovat o procesu, aby bylo zřejmé, jaký typ informací musí financující orgány shromáždit v kterém bodě cyklu financování, aby bylo zajištěno, že projekt splňuje požadavky DNSH, a 2) umožní žadatelům posoudit, zda splňují (a mohou prokázat splnění) kritéria DNSH.
- **Šablony.** V příloze by měla být uvedena snadno použitelná šablona pro jakýkoli dokument nebo formulář, který se doporučuje zahrnout nebo použít v poradenském dokumentu. Orgány programu ji mohou využít při přípravě návrhu výzvy a zadávací dokumentace. Stávající pokyny poskytují na konci dokumentu rozpracovaný příklad pro identifikaci požadavků na DNSH pro různé činnosti (např. výstavbu budov nebo rekonstrukci stávajících budov). Neposkytuje vzory, které by mohly být použity pro vypracování dokumentace související s DNSH pro konkrétní program ze strany orgánů programu. Je důležité poznamenat, že v době vydání tohoto pokynu (leden 2023) již orgány programu vytvořily své vlastní dokumenty. Zahrnutí souboru šablon na konci dokumentu by mohlo sloužit jako užitečný zdroj, podle kterého by orgány programů mohly upravit své stávající šablony, zjednodušit dokument (pokud je to vhodné) a zajistit konzistentnost dokumentů napříč programy a fondy.
- **Komunikace.** Je nezbytné poskytnout jasné pokyny, jak má orgán programu informovat o uplatňování zásady DNSH a požadavků DNSH v dokumentaci k výzvě, aby byla zajištěna konzistentnost napříč programy/fondy. To by mělo zahrnovat formát, podrobnosti, jazyk a (pokud možno) umístění v konkrétním programovém dokumentu (např. v Pravidlech pro žadatele a příjemce - CZ: "Pravidla pro

žadatele a příjemce podpory"). Současný pokyn uvádí povinnost orgánů programu uvádět v dokumentaci programu (např. ve výzvách, veřejných zakázkách, právních aktech, pravidlech pro žadatele apod. jasný seznam s konkrétními požadavky na DNSH, namísto toho, aby se odpovědnost za identifikaci požadavků na DNSH přenášela na žadatele. Metodický pokyn však neposkytuje další informace o formátu, jazyku a umístění požadavků DNSH v této dokumentaci.

4 Závěr a důsledky pro DLV 5

Tento výstup se zaměřil na identifikaci typů a kategorií investic pro fondy a programy v České republice, u nichž je vyžadováno dodržování zásady DNSH. Analýza v kapitole 2 zprávy poskytla přehled otevřených i plánovaných investic a intervencí na národní úrovni. Na základě zjištění je zřejmá heterogenita sektorů, oblastí a typů projektů, na které jsou v Česku alokovány prostředky z fondů EU, s převahou investic, které mohou obsahovat infrastrukturní nebo stavební prvek a u kterých bude vyžadováno věcné posouzení DNSH.

Na základě výše uvedeného, jak je uvedeno v prvním doporučení v kapitole 3, byl navržen etapový přístup, který bude použit jako základ pro strukturu metodického pokynu, který bude vytvořen v rámci DLV5. Tuto strukturu, která poskytuje informace a pokyny ke každé etapě ve formátu krok za krokem, lze snadno upravit do podoby rozhodovacího stromu nebo jiných vizuálních schémat, což je klíčové pro lepší přehlednost a snadnější používání - podle souboru návrhů v druhém doporučení pro obsah a přehlednost pokynů.

Jak bylo nedávno dohodnuto s GR REFORM a příjemci tohoto projektu TSI, navrhovaný přístup se v současné době používá v rámci pilotního testování (DLV7), aby se zajistila potřebná podpora pro vysoký počet žádostí o konzultace ad hoc. To umožňuje projektovému týmu vyzkoušet použitelnost a praktičnost přístupu a následně jej upravit pro zvýšení efektivity a použitelnosti pro DLV5.

Příloha A Seznam priorit a specifických cílů programů

Program	Priority	Specifický cíl
IROP	Komunitně vedený místní rozvoj SC	Podpora integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního místního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v neměstských oblastech.
	Rozvoj dopravní infrastruktury	Rozvoj a posílení udržitelné, inteligentní a intermodální vnitrostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změně klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility.
	Rozvoj městské mobility	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v kontextu přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
	Zelená infrastruktura pro města a obce a ochrana obyvatelstva	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti s ohledem na ekosystémové přístupy. Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, včetně městských oblastí, a snížení všech forem znečištění.
	Zlepšení výkonu veřejné správy	Využití výhod digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a orgány veřejné správy
	Zlepšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, vzdělávací infrastruktury a rozvoje kulturního dědictví.	Zajištění spravedlivého přístupu ke zdravotní péči a posílení odolnosti systémů zdravotní péče, včetně primární péče, a podpora přechodu od institucionální péče k rodinné a komunitní péči Posílení úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích Zlepšení spravedlivého přístupu k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělávání, odborné přípravě a službám celoživotního učení prostřednictvím rozvoje dostupné infrastruktury, včetně posílení odolnosti distančního a online vzdělávání a odborné přípravy Podpora socioekonomického začleňování marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin, včetně osob se zvláštními potřebami, prostřednictvím integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb.
	Technická pomoc	Technická pomoc
OP Zaměstnání	Materiální pomoc nejchudším lidem	Řešit materiální deprivaci poskytováním potravin nebo základní materiální pomoci nejchudším, včetně dětí, a poskytovat doprovodná opatření na podporu jejich sociálního začlenění.
	Sociální začlenění	Posílení aktivního začleňování, podpora rovných příležitostí, zlepšení zaměstnatelnosti (pro znevýhodněné skupiny) Větší přístup ke kvalitnímu, udržitelnému a cenově dostupnému bydlení a službám osobní péče, službám zdravotní péče; sociální ochrana dětí a znevýhodněných skupin; zlepšení účinnosti a odolnosti systémů zdravotní péče a služeb dlouhodobé péče Podpora socioekonomické integrace marginalizovaných komunit (např. Romů).
	Sociální inovace	Posílení aktivního začleňování s cílem podpořit rovné příležitosti a zlepšit zaměstnatelnost.
	Budoucnost práce	Zlepšit přístup k zaměstnání a podpořit začlenění znevýhodněných skupin na trhu práce. Podporovat zlepšení a rovnost pracovních podmínek Podporovat přizpůsobení pracovníků, podniků a podnikatelů změnám (zaměřené na zlepšení pracovního prostředí s ohledem na zdravotní rizika). Modernizovat instituce a služby na trhu práce, aby bylo možné posoudit a předvídat potřeby v oblasti dovedností, poskytovat pomoc a podporu na míru, aby odpovídaly nabídce a poptávce na trhu práce.
OP Životní prostředí	Přizpůsobení se změně klimatu	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti s ohledem na ekosystémové přístupy.
	Oběhové hospodářství	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje
	Energetická účinnost	Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů.
	Příroda a znečištění	Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, včetně městských oblastí, a snížení všech forem znečištění.
	Obnovitelné zdroje energie	Podporovat energii z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v této směrnici.
Zásobování vodou a kanalizace	Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou	
Fond	Priority	Specifický cíl

OP JAK	Vzdělávání	<p>Zlepšení kvality, inkluзивity, efektivity a relevance systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce, mimo jiné prostřednictvím validace neformálního a informálního učení, podpory získávání klíčových kompetencí včetně podnikatelských a digitálních dovedností a podpory zavádění duálního vzdělávání.</p> <p>podpora rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluзивnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich absolvování, zejména pro znevýhodněné skupiny, od předškolního vzdělávání a péče přes všeobecné a odborné vzdělávání a přípravu až po terciární úroveň, jakož i vzdělávání a učení dospělých, včetně usnadnění mobility ve vzdělávání pro všechny a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.</p> <p>Podporovat celoživotní učení, zejména flexibilní možnosti zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pro všechny s ohledem na obchodní a digitální dovednosti, lépe předvídat změny a nové požadavky na dovednosti na základě potřeb trhu práce, usnadňovat přechody mezi zaměstnáními a podporovat profesní mobilitu.</p> <p>Podpora socioekonomické integrace marginalizovaných komunit, jako jsou Romové.</p> <p>Zlepšení rovného přístupu ke kvalitním a inkluзивním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení prostřednictvím rozvoje dostupné infrastruktury, včetně podpory odolnosti pro dálkové a on-line vzdělávání a odbornou přípravu.</p>
	Technická pomoc ESF+ Výzkum a vývoj	Zajištění kvalitního řízení a provádění programu. Rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění
	Výzkum a vývoj	Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, přechod na průmyslovou výrobu a podnikání
	Technická pomoc ERDF	Zajištění kvalitního řízení a provádění programu.
	Oběhové hospodářství	Posílení oběhového hospodářství (předcházení vzniku odpadů, snižování množství odpadů, účinné využívání zdrojů).
OP Jen Přečhod	Digitální inovace	Vývoj digitálních služeb a řešení ve veřejném a soukromém sektoru
	Podnikání	Podpora podnikatelského sektoru a přímé vytváření pracovních míst
	Lidé a dovednosti	Zachování zaměstnanosti při transformaci podniků
	Regenerace území	Opětovné využití brownfieldů a souvisejících průmyslových odvětví včetně energetiky a teplotnictví
OP TAK	1. Posílení výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformace	1.1 Rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií 1.2 Využití výhod digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a orgány veřejné správy
	2. Rozvoj podnikání a konkurenceschopnost malých a středních podniků	2.1 Posílení udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné prostřednictvím produktivních investic
	3. Rozvoj digitální infrastruktury	3.1 Zlepšení digitální konektivity
	4. Přečhod na nízkouhlíkové hospodářství	4.3 Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování energie mimo transevropskou energetickou síť TEN-E 4.1 Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů 4.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v této směrnici.
	5. Efektivnější využívání zdrojů	5.2 Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou 5.1 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje
	6. Rozvoj udržitelné mobility	6.1 Podpora udržitelné multimodální městské mobility při přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
OP Doprava	Evropská, národní a regionální mobilita	Rozvoj inteligentní, bezpečné, udržitelné a intermodální sítě TEN-T odolné vůči změně klimatu, Rozvoj a posílení udržitelné, inteligentní, klimaticky odolné a intermodální vnitrostátní, regionální a místní mobility, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility.
	Vnitrostátní silniční mobilita zajišťující propojení se sítí TEN-T	Rozvoj a posilování udržitelné, inteligentní, vůči klimatu odolné a intermodální vnitrostátní, regionální a místní mobility, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility.
	Udržitelná městská mobilita a alternativní paliva	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v kontextu přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství

Technická pomoc	Technická pomoc
-----------------	-----------------

Program	Priority	Specifický cíl
Interreg	Chytřejší Evropa	Výzkumné a inovační kapacity, zavádění vyspělých technologií Digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a orgány veřejné správy Udržitelný růst a konkurenceschopnost malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, včetně produktivních investic Dovednosti pro inteligentní specializaci, průmyslový přechod a podnikání Digitální konektivita
	Zelenější Evropa	Energetická účinnost a snižování emisí skleníkových plynů Obnovitelná energie Inteligentní energetické systémy, sítě a skladování energie Přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof, odolnost Přístup k vodě a udržitelné hospodaření s vodou Oběhové hospodářství a hospodářství účinně využívající zdroje Ochrana a zachování přírody a biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury, snižování znečištění Udržitelná městská mobilita pro bezuhlíkové hospodářství
	Více sociální Evropy	Efektivita a inkluzivita trhu práce, přístup ke kvalitnímu zaměstnání, sociální ekonomika Přístup ke vzdělávání, odborné přípravě a celoživotnímu učení, dálkovému a on-line vzdělávání a odborné přípravě Začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin Sociálně-ekonomická integrace státních příslušníků třetích zemí, včetně migrantů Rovný přístup ke zdravotní péči, odolnost zdravotnických systémů, rodinná a komunitní péče Kultura a cestovní ruch pro hospodářský rozvoj, sociální začlenění a sociální inovace
	Evropa blíže občanům	Udržitelný integrovaný rozvoj území, kultura, přírodní dědictví, udržitelný cestovní ruch a bezpečnost (městské oblasti) Udržitelný integrovaný rozvoj území, kultura, přírodní dědictví, udržitelný cestovní ruch a bezpečnost (jiné než městské oblasti)
	Propojenější Evropa	Udržitelná, inteligentní, bezpečná, udržitelná a intermodální síť TEN-T Udržitelná, klimaticky odolná, inteligentní a intermodální vnitrostátní, regionální a místní mobilita.
	Lepší regionální správa	Řízení politiky
	Digitální transformace	Digitální služby občanům a podnikům Digitální systémy veřejné správy Vysokokapacitní digitální sítě Digitální ekonomika a společnost, inovativní start-upy a nové technologie Digitální transformace podniků Zrychlení a digitalizace stavebního procesu
RRF	Vzdělávání a trh práce	Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace Přizpůsobení školních programů Modernizace služeb zaměstnanosti a rozvoj trhu práce
	Instituce a regulace a podpora podnikání v reakci na Covid-19	Nové kvazikapitálové nástroje na podporu podnikání a rozvoj Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB) jako národní rozvojové banky Protikorupční reformy Zvýšení efektivity veřejné správy Rozvoj kulturního a kreativního sektoru
	Fyzická infrastruktura a přechod na zelenou	Udržitelná doprava Snižování spotřeby energie ve veřejném sektoru Přechod na čistší zdroje energie Čistá mobilita Renovace budov a ochrana ovzduší Ochrana přírody a přizpůsobení se změně klimatu Oběhové hospodářství, recyklace a průmyslová voda Revitalizace brownfields Podpora biologické rozmanitosti a boj proti suchu
	Zdraví a odolnost populace	Zvýšení odolnosti zdravotnického systému Národní plán na posílení onkologické prevence a péče

Výzkum, vývoj a inovace	Špičkový výzkum a vývoj ve zdravotnictví Podpora výzkumu a vývoje v podnicích a zavádění inovací do podnikové praxe.
-------------------------	---

Program	Priority	Specifický cíl
InvestEU	Udržitelná infrastruktura	Doprava, zejména čisté druhy dopravy, multimodální doprava, bezpečnost silničního provozu, obnova železniční a silniční infrastruktury Energetika, zejména obnovitelné zdroje energie, energetická účinnost a projekty renovace budov zaměřené na úspory energie Digitální konektivita a přístup, včetně venkovských oblastí Dodávky a zpracování surovin, vesmír, oceány, voda v souladu s hierarchií nakládání s odpady a oběhovým hospodářstvím Příroda a další environmentální infrastruktura Kulturní dědictví, cestovní ruch Zařízení, mobilní prostředky a inovativní technologie, které přispívají k cílům EU v oblasti odolnosti vůči změně klimatu nebo sociální udržitelnosti.
	Výzkum, inovace a digitalizace	Výzkum, vývoj produktů a inovační činnosti Přenos technologií a výsledků výzkumu na trh, podpora tržních faktorů a spolupráce mezi podniky Demonstrace a zavádění inovativních řešení a podpora rozšiřování inovativních společností a digitalizace.
	Malé a střední podniky	Přístup k financování a jeho dostupnost především pro malé a střední podniky, včetně inovativních podniků a podniků působících v kulturním a tvůrčím odvětví Podpora zejména podniků, které mají ztížený přístup k financování: začínající podniky, mladší a menší podniky atd.
	Sociální investice a dovednosti	Mikrofinancování Financování sociálních podniků a sociální ekonomika Opatření na podporu rovnosti žen a mužů Dovednosti, vzdělávání, odborná příprava a související služby Sociální infrastruktura (včetně zdravotnické a vzdělávací infrastruktury a sociálního a studentského bydlení) Sociální inovace, včetně sociálního dopadu, investic s dopadem a uzavírání smluv na sociální výsledky Zdravotní a dlouhodobá péče Začlenění a dostupnost Kulturní a tvůrčí činnosti se sociálním cílem Integrace zranitelných osob, včetně státních příslušníků třetích zemí

Příloha B Hlavní úvahy při posuzování DNSH

Kategorie	Hodnota kategorie	Popis
Fond EU	Nástroj pro obnovu a odolnost (RRF)	Dočasný nástroj pro oživení, který pomáhá provádět reformy a investiční priority, zřízený nařízením (EU) 2021/241.
	InvestEU	Program na podporu udržitelných investic, inovací a vytváření pracovních míst v Evropě, který byl zřízen nařízením (EU) 2021/523.
	Fondy politiky soudržnosti (CPF)	Fond soudržnosti (FS) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), zřízené nařízením (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1060. Fond pro spravedlivý přechod (JTF), zřízený nařízením (EU) 2021/1056; Evropský sociální fond plus (ESF+), zřízený nařízením (EU) 2021/1057.
Specifika odvětví	Odvětvová specifika RRF - podle technických pokynů DNSH, příloha III (2021/C 58/01).	výroba elektřiny a/nebo tepla na bázi zemního plynu (NG); zařízení na výrobu elektřiny ze zemního plynu v systémech dálkového vytápění/chlazení; sítě dálkového vytápění/chlazení, které získávají teplo/chlad ze zařízení využívajících zemní plyn; Kotle a topné systémy na zemní plyn (a související distribuční infrastruktura). infrastruktura pro přenos a distribuci plyných paliv.
	Odvětvová specifika RRF - podle CID o RRP pro Česko, příloha (KOM/2021/431).	činnosti v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na modrý a šedý vodík, spalovny a skládky; Činnosti v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na uhlí, hnědé uhlí, ropu/ropu, zemní plyn, na které se nevztahuje příloha III technických pokynů DNSH; skládky odpadů; dlouhodobé odstraňování odpadů, které mohou poškodit životní prostředí; činnosti/aktiva v rámci EU ETS, které dosahují předpokládaných emisí skleníkových plynů, jež nejsou nižší než příslušné referenční hodnoty; spalovny odpadů, mechanicko-biologické úpravy; činnosti/aktiva související s fosilními palivy, včetně navazujícího využití. činnosti/aktiva v rámci EU ETS, které dosahují předpokládaných emisí skleníkových plynů, jež nejsou výrazně nižší než příslušné referenční hodnoty.
	Odvětvová specifika InvestEU - podle nařízení 2021/523, příloha V (B.)	činnosti, které omezují práva a svobody jednotlivce nebo porušují lidská práva; v oblasti obrany používání, vývoj nebo výroba produktů a technologií, které jsou zakázány platným mezinárodním právem; tabákových výrobků a činnosti; činnosti vyloučené z financování podle příslušných ustanovení nařízení Horizont Evropa (vybrané oblasti výzkumu člověka); hazardní hry; obchod se sexem a související infrastruktura, služby a média; finanční činnosti; vyřazování z provozu, provoz, úpravy nebo výstavba jaderných elektráren. rozvoj nemovitostí; těžba nebo získávání, zpracování, distribuce, skladování nebo spalování pevných fosilních paliv a ropy, jakož i investice související s těžbou plynu; zařízení pro ukládání odpadů na skládky; zařízení pro mechanicko-biologickou úpravu (MBT); spalovny pro zpracování odpadu; činnosti zahrnující živá zvířata pro pokusné a vědecké účely.
	Odvětvová specifika InvestEU - podle Technických pokynů k prokazování udržitelnosti, článek 1.4 (2021/C 280/01).	anaerobní digesce bioodpadu, zachycování a využívání skládkového plynu. přeprava CO2 a podzemní trvalé geologické ukládání CO2. plavidla, vozidla nebo kolejová vozidla určená speciálně pro přepravu fosilních paliv (železnice, voda, silnice).
	Specifika JTF/ERDF/CF - podle nařízení 2021/1057 (článek 9), 2021/1058 (článek 7.1.)	vyřazování z provozu nebo výstavbu jaderných elektráren; výroba, zpracování a prodej tabáku a tabákových výrobků;
	Odvětvová specifika JTF - podle nařízení 2021/1057 (článek 9)	výroba, zpracování, přeprava, distribuce, skladování nebo spalování fosilních paliv.
	Odvětvová specifika CF - podle nařízení 1300/2013 (článek 2)	investice do bydlení, pokud nesouvisí s podporou energetické účinnosti nebo využívání obnovitelných zdrojů energie;
	Odvětvová specifika EFRR/FS - podle nařízení 2021/1058 (článek 7.1.)	investice k dosažení snížení emisí skleníkových plynů z činností uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES (směrnice o ETS). letištní infrastruktura; ukládání odpadu na skládku; zvýšení kapacity zařízení na zpracování zbytkového odpadu; výroba, zpracování, přeprava, distribuce, skladování nebo spalování fosilních paliv.

	Odvětvová specifika podle <i>Technických pokynů pro PK, (2021/C 373/01)</i>	infrastrukturní projekty poháněné fosilními palivy nebo převážející fosilní paliva.
Kategorie	Hodnota kategorie	Popis
Úrovně hodnocení	Opatření	RRF - každé opatření, tj. reformy nebo investice, <i>podle článku 2.1 Pokynů pro uplatňování DNSH podle nařízení o RRF (2021/C 58/01)</i> .
	Typ akce	CPF - typ akcí jednotlivých programů <i>podle vysvětlivky Komise k uplatňování zásady DNSH v rámci politiky soudržnosti od 27. 9. 2021</i> .
	Projekt	InvestEU - každý projekt <i>podle čl. 1 odst. 4 Pokynů k prokazování udržitelnosti (2021/C 280/01)</i> .
Typ hodnocení	Zjednodušené	stručné zdůvodnění podle části 1 kontrolního seznamu DNSH v příloze 1 Technických pokynů DNSH.
	Věcné - DNSH TSC k dispozici	je třeba předložit věcné zdůvodnění podle části 2 kontrolního seznamu DNSH v příloze 1 + příloze 2 Technických pokynů pro DNSH, (případně) s výhradou technických kritérií pro kontrolu DNSH.
	Věcné - DNSH TSC není k dispozici	je třeba předložit věcné zdůvodnění; hospodářská činnost není zahrnuta/popsána podle aktu EU v přenesené pravomoci v oblasti taxonomie klimatu (nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2021/2139).
Vzájemné vazby s ochranou klimatu/udržitelnosti	Nezávislé	pro CPF, DNSH a ověření klimatické udržitelnosti jsou samostatné metodiky.
	Doporučené stránky	pro RRF, pro hodnocení DNSH se doporučuje ověření klimatické/udržitelné odolnosti.
	Povinné	pro InvestEU, aplikace DNSH je plně integrována do systému ochrany klimatu/udržitelnosti.

Příloha C Příklad použití doporučeného přístupu

Oblast intervence: Elektrifikace železniční sítě

Kategorie investic: Infrastruktura / Doprava

Typ investice: Výstavba a rozvoj nízkouhlíkové dopravní infrastruktury (např. železnice, elektromobily)

Kritérium 1	
Fond EU:	Nástroj pro obnovu a odolnost (RRF)
Důsledky:	DNSH se uplatňuje na úrovni opatření ve fázích posuzování (ex-ante) až vyřazování z provozu podle taxonomie EU a metodiky členských států, přičemž pro posuzování je povinné označování klimatických změn a doporučují se posouzení udržitelnosti/klimatické důkazy, EIA a SEA.
Kritérium 2	
Specifika odvětví:	Elektrifikace železniční sítě nespadá do sektorových specifik, která se vztahují na financování z RRP (tj. výroba elektřiny a/nebo tepla na bázi zemního plynu; výrobní zařízení na bázi zemního plynu v systémech dálkového vytápění a chlazení; sítě dálkového vytápění a chlazení, které získávají teplo/chlad ze zařízení využívajících zemní plyn; kotle a topné systémy na bázi zemního plynu (a související distribuční infrastruktura); přenosová a distribuční infrastruktura plyných paliv; a sektorové výjimky podle prováděcího rozhodnutí Rady o RRP pro Česko (KOM/2021/431)).
Důsledky:	Bez omezení
Kritérium 3	
Úroveň hodnocení:	Opatření (reformy/investice)
Důsledky:	Pro každé opatření - reformu / investici (v rámci každé složky plánu) je třeba zajistit individuální posouzení DNSH, posouzení DNSH se neprovádí na úrovni plánu nebo jednotlivých složek plánu. Výsledky fáze předběžného prověřování se pak použijí k určení případné potřeby zmírňujících opatření a závazků, které zajistí soulad se zásadou DNSH ve fázi provádění. V monitorovací fázi by mělo být zajištěno, že zmírňující opatření jsou skutečně zavedena v souladu s operačním ujednáním s Komisí a s prováděcím rozhodnutím Rady. To může zahrnovat opatření ve fázi vyřazování z provozu.
Kritérium 4	
Typ hodnocení:	Věcná stránka
Důsledky:	Je třeba předložit věcné zdůvodnění s ohledem na většinu environmentálních cílů podle části 2 kontrolního seznamu DNSH v příloze 1 + příloze 2 Technických pokynů pro DNSH, s výhradou technických kritérií pro screening DNSH. Protože opatření významně přispívá k cíli v oblasti životního prostředí (infrastruktura není určena k přepravě fosilních paliv) a je stoprocentně sledováno z hlediska klimatu podle přílohy VI nařízení RRF a lze poskytnout stručné odůvodnění s ohledem na cíl zmírnění dopadů na klima.
Kritérium 5	
Vzájemné vazby s CP/SP:	Pro hodnocení DNSH je doporučeno ověření klimatické/udržitelné odolnosti.
Důsledky:	SP a CP mohou podpořit posouzení opatření DNSH tím, že prokáží, že rizika byla identifikována, měřena a zmírněna. Použití SP se doporučuje zejména pro podporu posouzení DNSH infrastrukturních opatření a je podpořeno specializovanými odvětvovými pokyny. SP a CP však nemohou nahradit posouzení DNSH, neboť pokyny se nevztahují na stejné cíle jako zásada DNSH. V případě, že jsou SP a/nebo CP použity k podpoře odůvodnění zásady DNSH ve fázi hodnocení, musí být všechna opatření požadovaná SP a/nebo CP ve fázích realizace a vyřazování z provozu použita tak, aby byla dodržena zásada DNSH.

Trinomics B.V.
Westersingel 34
3014 GS Rotterdam
Nizozemsko

T +31 (0) 10 3414 592
www.trinomics.eu

KvK č: 56028016
DIČ č: NL8519.48.662.B01

